

Lausunto

26.6.2026

VN/12608/2026
VN/12608/2026-TEM-5

Sisäministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arpajaislain 14 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja rahapelilain 28 §:n muuttamisesta

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa ehdotuksesta hallituksen esitykseksi laeiksi arpajaislain 14 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja rahapelilain 28 §:n muuttamisesta. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa rahapika-arpojen eli niin sanottujen raaputusarpojen ostaminen myös niiden lahjoitustarkoituksessa. Rahapeliä tunnistautuneen pelaamisen ja voiton lunastamista koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että rahapika-arpajaisissa arpaan sisältyvän voiton voisi lunastaa muu täysi-ikäinen henkilö kuin arvan ostanut henkilö. Arvan ostavan henkilön tulisi edelleen olla rekisteröity rahapika-arpajaisia toimeenpanevan Veikkaus Oy:n ja jatkossa yksinoikeustoimiluvanhaltijan toimesta pelaajaksi ja ostaa arpa rekisteröityneeksi pelaajaksi tunnistautuneena. Voiton lunastavan henkilön osalta ei edellytettäisi rekisteröintiä, mutta Veikkaus Oy:n ja jatkossa yksinoikeustoimiluvanhaltijan tai sen asiamiehen olisi kuitenkin todennettava, että henkilö on vähintään 18-vuotias.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Sisämarkkinaoikeudelliset huomiot

Ehdotuksessa on arvioitu sisämarkkinaoikeudellisia näkökulmia kattavasti. Jäsenvaltioilla on rahapeliä sääntelyssä lähtökohtaisesti laaja harkintavaltia. EU-oikeuden mukaan rahapelipalvelut kuuluvat palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien säännösten (SEUT 56) soveltamisalaan, mutta jäsenvaltiot voivat rajoittaa rahapelaamista, kunhan seuraavat edellytykset täyttyvät: Tavoitteena on yleisen edun suoja; Toimenpiteet ovat johdonmukaisia ja järjestelmä on yhtenäinen; Rajoitukset ovat oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja välttämättömiä.

Tunnistautumisvaatimuksen lieventäminen ja voiton lunastamisen mahdollistaminen muulle kuin arvan ostaneelle henkilölle ei estä ulkomaisia palveluntarjoajia pääsemästä markkinoille, eikä kyse ole palvelujen vapaan liikkuvuuden lisärajoituksesta, vaan aiemman vaatimuksen keventämisestä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että nyt ehdotetuilla muutoksilla voi olla vaikutuksia monopolijärjestelmän oikeuttamisperusteisiin. Jos rahapelimonopolia perusteellaan rahapelihaittojen ehkäisemisellä, jäsenvaltion on toimittava tämän tavoitteen edistämiseksi johdonmukaisesti ja systemaattisesti. Johdonmukaisuusvaatimus koskee koko rahapelijärjestelmää. Jos monopolijärjestelmää ylläpidetään samanaikaisesti sellaisten muutosten kanssa, jotka keventävät rajoituksia ja voivat heikentää haittojen ehkäisyä, voi tämä periaatteessa heikentää järjestelmän hyväksyttävyyttä EU-oikeuden näkökulmasta. Tällaisina muutoksina voidaan pitää nyt ehdotettuja muutoksia, jotka mahdollistavat rahapika-arpojen ostamisen myös lahjoitustarkoituksessa sekä voiton lunastamisen muulle täysi-ikäiselle henkilölle kuin arvan ostajalle.

Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan muutoksen rajattu luonne ja säilyvät valvontamekanismit huomioon ottaen sisämarkkinaoikeudellinen riski ei kokonaisuutena arvioiden vaikuta kuitenkaan merkittävältä.

Kilpailuoikeudelliset huomiot

Sikäli kun rahapika-arpojen lahjaksi antaminen halutaan mahdollistaa lainsäädännöllä, työ- ja elinkeinoministeriö pitää täysi-ikäisyyden todentamisvaatimuksen lisäksi myönteisenä, ettei voiton lunastavan henkilön edellytetä rekisteröityvän, koska lahjan saajan asiakkaaksi rekisteröitymisvaatimus saattaisi madaltaa kynnystä pelata Veikkauksen pelejä jatkossa. Lahja-arpojen myynti voi tavoittaa myös sellaisia henkilöitä, jotka eivät muutoin pelaisi rahapelejä ja lahjan saajan rekisteröitymisvaatimus saattaisi edesauttaa edelleen tätä rahapelitoimijan uusasiakashankintaa. Asiaa on käsitelty asianmukaisesti esitysluonnoksen sivulla 16.

Esitysluonnoksessa sivulla 16 käsitellään myös rahapelilakiin sisältyviä säännöksiä, joiden tarkoituksena on ehkäistä riskiä määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä yksinoikeuden haltijan toimesta. Esitysluonnoksessa todetaan tästä asianmukaisesti, että ”Näitä ovat velvoite eriyttää mahdollinen kilpailuilla markkinoilla tapahtuva rahapelien toimeenpano yksinoikeuden haltijasta erilliseen oikeushenkilöön sekä soveltaa tavanomaisia markkinaehtoja kaikissa yksinoikeuden haltijan ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden välisissä transaktioissa sekä tilanteissa, joissa kilpailuilla markkinoilla toimiva yhtiö mahdollisesti käyttää yksinoikeusyhtiön tai konsernin yhteisiä resursseja, kuten esimerkiksi brändiä.”

Osastopäällikkö

Jan Hjelt

Erityisasiantuntija

Niina Etelävuori

Jakelu SM PO Lainsäädäntöyksikkö, Jukka Tukia
SM PO Lainsäädäntöyksikkö, Mikko Cantell

Tiedoksi

VN/12608/2026-TEM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: